

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ НА ДЕТСКА ГРАДИНА № 95 „ОМАЙНИЧЕ“

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца в 95 ДГ „Омайниче“, които имат необходимост от такива, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в детската градина са деца, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца- сираци и полу-сираци, деца-бежнци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

Изграждането на програма за равен достъп до образование е подчинено на основните национални приоритети в посока изграждане на образователна среда за:

- ✓ Разгръщането на потенциала на всяко дете личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- ✓ По-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ✓ Ранна превенция на обучителни затруднения;
- ✓ Включващо обучение на деца със специални образователни потребности (СОП);
- ✓ Включващо обучение и социално включване на деца с девиантно поведение;
- ✓ Разширяване на обхвата на институциите в предучилищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА.

Програмата се базира на:

1. Конвенцията на ООН за правата на детето, която е ратифицирана и е станала част от вътрешното ни законодателство;
2. Световната програма на ЮНЕСКО и ООН "Образование за всички";
3. Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2014-2020г.;
4. Националния план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания в системата на народната просвета;
5. Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства /2016-2020 г./;
6. Закона за закрила на детето;
7. Закон за приобщаващото образование.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане, оперативните цели на програмата , като се направи.

- ✓ Анализ - определяне на уязвимите групи деца в ДГ № 95 "Омайниче" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, за предоставяне на равни възможности;
- ✓ Дефиниране на дейности, насочени към предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи, с цел създаване на необходимите условия за ефективно приобщаващо образование на децата в предучилищна възраст, чрез използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на детската градина в желана територия - подобряване на материално-техническата база, включване на децата в различни допълнителни форми и дейности, проекти, целодневна организация на образователния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на детската градина, Годишния план за цялостната дейност и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- ✓ Обмен на добри и работещи практики, между заинтересованите страни.

III. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА.

- ✓ Детска градина № 95 „Омайниче“ е общинско детска градина с яслени групи, открита през 2007 година, за отглеждане и възпитание на деца от яслена възраст до постъпване в първи клас. Намира се на територията на район Люлин, Столична община, кв. Люлин-10, ул. „Тома Давидов“ № 3. В нея се възпитават, социализират и обучават 178 деца, разпределени в 2 яслени и 4 градински групи за предучилищна подготовка. Две от групите са подготвителни- за 5-годишни и 6- годишни деца.
- ✓ **Сградата** е специално построена за детска градина, съобразена с всички санитарно – хигиенни изисквания и предоставя условия за провеждане на качествен и пълноценен педагогически процес. Занималните, спалните, кабинетите и физкултурния салон са светли и цветни, обзаведени модерно и функционално, осигуряващи жизнена среда, в съзвучие с изискванията за безопасност, естетика и комфорт. Във всяка група са създадени оптимални условия за учебна дейност, осигурени са учебни помагала, пособия и оперативен материал за усвояване на знания, умения и компетентности в съответствие с ДОС;
- ✓ **Дворът** на ДГ е просторен и богато озеленен. Всяка група разполага с детска площадка ,оборудвана със сертифицирани уреди за игра. Налично е игрище за спортни занимания по футбол, баскетбол и др.

- ✓ *В детската градина са обособени **тематични кътове** за онагледяване на педагогическата работа по БДП, етнографски и еко-кътове, кабинет по японски език и култура и приложно изкуство; педагогическите специалисти разполагат със съвременни технически средства за осигуряване на интерактивна учебна среда;*
- ✓ ***Семеен и социален статус на родителите** - при всяка кампания за прием на деца , в ДГ № 95 „Омайниче“ се обявяват свободни места само за 1-ва яслена група. Тази специфика на прием формира групи от деца, чиито родители са с подобно обществено положение- имат постоянна работа и стабилни доходи ,стремят се да не занижат квалификацията си , отговорни са към образованието на децата си и желаят да осигурят най-добри възможности за развитие на децата си.*
- ✓ *През последните години в страната съществува пъстра картина от деца с различна националност, различно вероизповедание, различни традиции и културни норми, както и деца със специални образователни потребности. Това налага изграждането на нов комплекс от умения за общуване и познания за другите. Срещата на хора с различни култури често е трудна, но в ДГ № 95 се предприемат политики за преодоляване на различията, чрез съзнателно изграждане на толерантност към другите , а понякога към самите себе си;*

V. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. **Обща цел:** *Целта на програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвимите групи е да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно в групата и да участват заедно в дейностите на детската градина, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език и т.н.*
2. **Оперативни цели:**
  - ✓ *Пълноценна социализация на деца със специални образователни потребности, с физически и ментални увреждания и от етническите малцинства.*
  - ✓ *Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата със специални образователни потребности, с физически и ментални увреждания и от етническите малцинства.*
  - ✓ *Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.*
  - ✓ *Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.*

VI. ЗАДАЧИ.

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. Културно-образователна среда за приобщаване.

Средата е източник за психично развитие за децата. Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

2. Педагогическите специалисти.

В разнообразната палитра от фактори, обезпечавачи образователното приобщаване, съществена роля има и отношението на педагогическите специалисти към децата и готовността им чрез комплексни и координирани грижи да им оказват адекватна подкрепа за развитие.

3. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование.

За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични технологии на педагогическо взаимодействие.

4. Сътрудничество със семейството и общността.

Приобщаващото образование е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви връзки на образователната институция и семейството на основата на общия интерес за развитието на детето.

VII. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ .

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка с разработените стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ДГ № 95 „Омайниче“ за координатор е определен психолог, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в ДГ № 95 „Омайниче“ се осъществява от екип, ръководен от координатора, както и психолог, ресурсен учител, логопед, педагогически съветник. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете. Тя включва:

- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- ✓ Допълнително обучение по образователни направления;
- ✓ Занимания по интереси;
- ✓ Библиотечно-информационно обслужване;
- ✓ Поощряване с морални и материални награди;
- ✓ Грижа за здравето, включително чрез събиране на пълна информация от
- ✓ Родителя за здравословното състояние на детето и за медицински изследвания и
- ✓ Консултации;
- ✓ Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- ✓ Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- ✓ Логопедична работа.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете от ДГ №95 „Омайниче“.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен Екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование (РЦППО).

Деца за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- ✓ Деца със специални образователни потребности - в началото на учебната година;
- ✓ Деца с хронични заболявания;
- ✓ Деца в риск;
- ✓ Деца с дарби.

Допълнителната подкрепа включва:

- ✓ работа с дете по конкретен случай;
- ✓ психо-социална рехабилитация;
- ✓ рехабилитация на слуха;
- ✓ зрителна рехабилитация;
- ✓ рехабилитация на комуникативни нарушения;
- ✓ осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- ✓ специализирани средства;
- ✓ ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез План за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ДГ № 95 „Омайниче“ уведомява отдел „Закрила на детето“ по местоживееене на детето, с цел да социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

VIII. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата със специални образователни потребности, с физически и ментални увреждания и от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.
5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
6. Назначаване на „помощник на учителя“ и на „помощник-възпитатели“, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца със специални образователни потребности и от етническите малцинства.
7. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца от етническите малцинства.
8. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна сред, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
9. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
10. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
11. Допълнителна работа с деца със специални образователни потребности и от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на системата на предучилищното образование.
12. Подкрепа на децата от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната предучилищна възраст.
13. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

**МЕРКИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА**

**1. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА –
добър микроклимат и атмосфера на взаимоотношения и управление детската градина**

1.1. Разработване и изпълнение на политики в детската градина.

ИНИЦИАТИВИ	ОТГОВОРНИЦИ	СРОК	РЕАЛИЗАЦИЯ
А) Разработване и реализиране на мерки (обща и допълнителна подкрепа) за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи в детската градина.	Комисия за превенция на деца в риск	м.10.2023г.	Участие в живота на детската градина - реализиране на дейности, чрез допълнителните форми - напр. игри на етносите, религиозни празници на етносите.
Б) Инициране на информационна кампания за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи в детската градина.	Учители	м.01.2024 г.	Брой табла, Брой брошури
В) Повишаване интереса на децата, чрез участие в инициативи от културния календар на детската градина - 15.09., Ден на будителите, Коледа, Баба Марта, Национален празник на България - 3 март, Международен ден на жената, Първа пролет, Седмица на детската книга, Великденски празници, 24.05., 1-ви юни - ден на детето, БДП, здр.беседи по групи и др.	Учители по групи, Медицински сестри	2023 /2024 г.	Брой проведени мероприятия, Брой участвали деца
Г) Дейности, свързани с четивна грамотност	Учители	01.11.2023 г., 01.04. 2024г	В Седмицата на книгата

ИНИЦИАТИВИ	ОТГОВОРНИЦИ	СРОК	РЕАЛИЗАЦИЯ
Д) Планиране и осъществяване на контрол, върху спазването политиките и дейностите за приобщаване на децата от уязвими групи в ДГ от учителите и мед. сестри.	Директор	2023/2024 г.	Брой извършени проверки Брой проверени обекти
1.2. Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете.			
А) Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование на децата в детската градина	Директор, Художествено – творчески екип	2023/2024 г.	Брой обучени учители
Б) По-голяма атрактивност на преподавания материал, чрез интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	2023/2024 г.	Брой извършени проверки, Брой проведени открити ситуации
В) Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всяко дете - лично - ориентиран подход	Учителите	2023/2024 г.	Брой проверки
Г) Анализиране на резултатите от обучението по отделните образователни направления, спрямо очакваните резултати	Учителите	2023/2024 г.	Резултати от обучението
1.3. Достъп до качествено образование за деца от различните етноси.			
А) Включване и равнопоставеност на всички деца в ДГ до всички форми на образование	Учителите	2023/2024 г.	Брой включени деца
2. ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ			
2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността.			

ИНИЦИАТИВИ	ОТГОВОРНИЦИ	СРОК	РЕАЛИЗАЦИЯ
А) Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с ръководството на ДГ.	Директорът, Комисия за работа с родители	2023/2024 г.	
Б) Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директорът, Учителите	2023/2024 г.	
В) Сътрудничество с различни организации - Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“ и др.	Комисия за превенция на деца в риск, ПЕ за работа с родители	2023/2024 г.	
2.2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество.			
А) Планиране на дейности в групите, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите.	Учители по групи	2023/2024г.	Брой консултации
3. ПОЛИТИКИ ЗА ОТЧИТАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ			
3.1. Отчет на дейностите и мерките по програмата			
Отчет на дейностите и мерките по програмата	Комисия за превенция на деца в риск	м.01.2024 г.	Брой отчети
	ПЕ за работа с родителите	м.06.2024 г.	

Настоящата Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи влиза в сила от 10.10.2023 г. и е утвърдена от директора със Заповед № 40/ 10.10.2023 г.

**МАЯ ГЕРГОВА, ДИРЕКТОР
НА 95 ДГ „ОМАЙНИЧЕ“**

